

Egészségügyi Alkalmazottak Lapja

A belegápolók, ápolónők, okl. bábák, fürdősök, masszörök, vizgyógykezelők, pedikűrözök, uszómesterek sfb. fertőtlenítők, temelkezési alkalmazottak, kórházi segéd munkások és rokonszakmával foglalkozók hivatalos szaklapja.

A Szövetség hivatalos órái: reggel 9-től 12-ig, délután 3-tól 7 óráig. Díjtalanul közvelit intézetek, klinikák, kórházak, szanatóriumok és magánosok részére képzett személyzetet helyben és vidéken.

Megjelenik minden hó 1-én.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII., Dohány-utca 74, I. 16. — Hirdetések felvételnek a legjutányosabb árban. — Kéziratok vissza nem adtnak. — Telefon: József 122-24.

Szerkesztő:
DR. RAJNAI BÉLA
orvoselnök.
Felelős szerkesztő:
SZIEBEN F. JÓZSEF

Előfizetési ár:
Egész évre 200 korona
Fél évre 100 „
Negyed évre 50 „
Egyes szám 20 „

Tagértekezlet!

Szövetségünk f. évi október 5-én (csüförtökön) este 7 órakor VII., Dohány-utca 74, I. em. 16. sz. a. helyiségében tagértekezletet tart.

Tárgy:

1. Beszámoló a letolytatott bérmozgalmakról és a jövő teendők megbeszélése.

2. Tagdíj-rendezés.

Az értekezleten Tobler János szakszervezeti központi főtitkár vesz részt. Az értekezlet tárgysorozatának nagy fontosságára való tekintettel, minél nagyobb számban való részvételt kér a vezetés.

Fürdősök tagértekezlete.

F. évi október 8-án (vasárnap) d. u. fél 5 órakor VII., Dohány-u. 74, I. em. 16. sz. a., saját helyiségében a fürdősök Egyesülete

tagértekezletet

tart, melyre minden egyes tagtárs és tagtársnő feltétlen megjelenését elvárjuk.

Tárgy:

A bérkérdés megbeszélése és a tagdíj-rendezés. A vezetés.

Bérmozgalom és szakszervezeti tagdíjak.

Irta: Tobler János.

„Mi köze e kettőnek egymáshoz?” kérdi majd sok olvasó testvér. Bizony nagyon sok. Mert a bérmozgalmak nagyon sok tekintetben függnek a tagdíjak magasságától, különösen akkor, ha a bérmozgalom legerősebb fegyveréhez, a sztrájkhoz kell nyulni. Többször rámutatunk már lapunkban, hogy a szervezetek hátterincét a jó pénztári viszonyok képezik. Nem kedvező pénztári viszonyok a szervezet ütőerejét gyengítik, sokszor pedig teljesen lehetetlenné, harcképtelenné teszik. Bérmozgalmainknál tehát nemcsak a taglétszám, hanem nem utolsó sorban a pénztári helyzet játszik súlyos szerepet. A munkaadók ezt a momentumot jól tudják értékelni nemcsak saját, hanem a munkások szakszervezeteinél is, amit viszont a legtöbb munkásnál nem lehetne mondani. Mert ha elég józan érzék volna a munkásságnál e kérdésben, nem tárgyálnának a tagdíjak emelése körül oly sokat, mint jelenleg. Azt gondolja sok munkás, hogy ő tudja Isten milyen ügyes dolgot végez, ha csekély tagjárulékot fizet s nagy lármát csap az emelési kísérlet ellen. Teljes rövidlátás.

Egy órabér mai minimális összege legyen a heti tagdíj s legalább 500 korona legyen minden tag után a vagyon a központi pénztárnál. Szervezeteink sajnos, ettől messze, sokan nagyon is távol állanak. A munkaadók, a tőkésék ismerik ezeket a gyöngye oldalakat s aszerint rendezkednek. Evvel magyarázandó a sokszori csekély megértés a tőkésék részéről bérmozgalmak idején.

Sztrájk sok esetben vág az ő kapitalista számításukkal, mert a szakszervezetek pénztárát kiüriti s a főke által irányított későbbi eseteknél a szakszervezet pénztelen, harcképtelen. Ugyanez áll kizárásoknál is.

Ha a szakszervezetek pénzbőlileg erősek, a munkaadók nagyon meggondolják a harc végletekig való vitelét. Ilyenkor a főke nem szereti a harcot s a munkások követeléseivel szemben főbb megértést mutat, ami viszont a munkások előnyére van, mert a harc áldozataitól óvta meg őket. Minden sztrájk bérvesztést jelent, amely annál súlyosabb, mennél nagyobb a bér és mennél tovább tart a sztrájk. Ilyen körülmények között a munkaalkalom elvesztését is jelenti. Ha a cél tehát áldozat nélkül is elérhető, mindenkor nyereséget jelent ránk nézve. A drágaság, a szaklapok, a titkárságok fenntartása s ha nem csak minden, a jövő hatalmas bérharc szakszervezeti mozgalmunkra súlyos feladatot rónak, melyek azonban tetemes pénzösszegeket kívánnak, melyekről kellő időben kell gondoskodni.

A téves takarékoskodás ez esetben a munkásság kárára záródna.

A tagdíjemeléseknek a munkabéremeléssel egyenlő lépésben kell haladni. Feltétlenül rögtön mindenütt az egy órabér tagdíjnak való bevezetése szükséges az egész vonalon. A jövőre nézve a legegyszerűbb az órabér emelésével aránylagosan rögtön a tagdíjat is emelni. Például: ha az órabér 3 koronával emelkedjen. Ez végeredményben csekély áldozata a szakszervezeteknek. Hiszen a szakszervezet révén a tag e példánál 48 munkaóra után 144 koronával kap többet s ebből ne telne három korona? Hisz még mindig 141-et köszönhet a szervezetnek.

Ezt feltétlenül be kell hozni mindenütt, ha az előbb említett viszonyokat nem kívánjuk.

Egyike a legfontosabb feladatoknak tagjaink, elnökeink s bizalmi férfaink számára, hogy komolyan a megpendített problémával foglalkozzanak. Legyünk vele tisztában, hogy bérmozgalom és tagdíj legközelebbi viszonyban állnak. Aki kedvező munka- és bérvizonyokat kíván, elsősorban a szükséges alapok teremtésén kell hogy segítsen.

T. TAGJAINK FIGYELMÉBE!

Értesítjük tagjainkat, hogy a beállított nagy drágaság, mely a szövetségünket sem kímélte meg, szövetségünk vezetőségét, választmányát arra indította, hogy f. évi okt. 1-től a tagdíjakat havi 40K-ra emeljük, a beiratási díjat 20 K-ra. A tagdíj fejében minden tag havonként a szaklapot is megkapja, minden külön ellenszolgáltatás nélkül. Midőn t. tagjainkat a tagdíjemelésről értesítjük, reméljük, hogy saját és az összesség érdekében e csekély áldozattól sem fog elzárkózni. Ügyünk érdeke áldozatot követel, hozzuk meg. A vezetés.

Múlt, jelen, jövő.

Az elmúlt számban röviden foglaltam össze, hogy milyen viszonyok között éltek a fürdősök.

A négy és féléves világháború, az őszirózsás forradalom és az azt követő még szomorúbb kommunizmus után egy minden életerejétől megfosztott, teljesen megcsontított Magyarország maradt meg, melyben ma élünk.

Ha minden dolgozó keresztény magyar munkást e rettenetes, gyalázatos megcsontítás mélyen sujtott, mégis azt mondhatjuk, hogy bennünket fürdősököt sujtott a legjobban. Az elrabolt területeinkkel egy időben rabolták el tőlünk fürdősökötől kenyerünknek nagyobbik részét. Hazánk legszebb és leghíresebb fürdőhelyeit tudjuk azokon a területeken, a melyek most idegen megszállás alatt állanak. Hogy ezek után mily silány a fürdősök jelen helyzete, nem is kell leírnom.

Egynehány vidéki fürdőn kívül, csak a fővárosi fürdőink, szanatóriumaink és vizgyógyintézeteink maradtak meg, melyekben a fürdősöknek és fürdősnőknek el kellene helyezkedniök, hogy a mindennapi kenyerüket biztosítani tudják.

E csonka kis területre szorult sok ezer fürdős és fürdősnő. Megszállott területeinken nem tudunk elhelyezkedni, mert mint magyarokat nem tűnnek meg bennünket. Idényfürdőinkben, sajnos ma is sok helyen, régi jól kiképzett fürdőseink és fürdősnőink helyett, teljesen tudatlan, szakavatatlan egyéneket alkalmaznak, mi közegészségügyünk nagy hátrányára van. Tudjuk azt, hogy nagyon sok esetben a fürdősnek vagy fürdősnőnek orvosi utasítás szerint kell egy beteget lekezelni. Azok, kik sem elméleti, sem gyakorlati tanfolyamot soha nem hallgattak, akik nincsenek tisztában az emberi szervezettel, tudjuk hogy mily káros munkát véggezhetnek az orvos által előírt utasítás elvégzésénél. Vannak fürdőink, hol nincs orvos és csak a kezelendő kívánságára végez a fürdős vagy fürdősnő egy-egy lekezelést, ily esetben, ha a fürdősnek vagy fürdősnőnek nincs kellő képzettsége és gyakorlata, súlyos következményei is lehetnek, sőt a múltban akárhány ily eset elő is fordult. Ki ennek az oka? A fürdős? Nem. Első sorban az illetékes hatóságok, kik a közegészségügyet vannak hivatva lelkiismeretesen szolgálni. A közegészségügynek mindenképp felett kellene állania és sajnos azt látjuk, hogy a nyersanyaggal dolgozó munkások szakképesítését az élő anyaggal, az emberi szervvel dolgozó munkások elé helyezik. Oly sokan vagyunk élő emberek e csonka országban, hogy az emberi életet kevesebbre becsülik a nyers vasnál, fánál, kőnél sfb., mert a beteg emberiség talpraállításához jó minden szak tudás nélküli személyzet.

Látjuk és hallunk ma is arról, hogy egyes emberek és szanatóriumok egész tömegét képezik ki hat-nyolc hetes időtartammal a fürdősököt, fürdősnőket. Az ily tömeggyártás jó lehet üzleti szem-

pontból, azonban egészségügyi szempontból bírálva semmi esetre sem üdvös. Hogy az emberi szervezetet teljesen megismerjük és gyakorlatilag hasznos munkát is tudjunk végezni, ehhez legalább is egy évi elméleti és gyakorlati tanfolyam hallgatása szükséges.

A magam részéről nem ismerek nagyobb értéket az országban, mint az emberi életet, mely az állam létkető erejét képezi. Azért kérdelem, hol a hatóság, hol a kormány és hol van különösen a magas orvosi kar, a melynek egyik segítő karja a fürdős az emberi gyógyításnál. Nincs szavuk az ellen, hogy e pályán sok százan teljesen szakképzetlenül teljesítenek szolgálatot és sok esetben az orvos hosszú, fáradtságos, szép eredménnyel járó munkáját, egy rossz kezeléssel, tudatlanságával tönkre teszi, sőt súlyos következményeket is idéz elő.

Mi fürdősök, már a múltban is hangoztattuk, hogy a fürdős-szakmát képeztetéshez kell kötni és mert meghallgatásra nem találtunk, a jelenben is azt tesszük. És azt kell tennünk mindaddig, míg meghallgatásra nem találunk. Mi is hibásak vagyunk, hogy még nem vagyunk képesítéshez köelve. A múltban nem volt elég kitartásunk. Nem értettük meg egymást, nem gondoltunk arra, hogy rossz idők is jöhetnek, mint a miylen a mostani. Szervezeti életet nem élünk, komoly értelemben. A komolyabb része a fürdősöknek nem egyszer próbálkozott ezt megalapozni, azonban ez csaknem minden esetben kicsinyeskedések, vagy egyes sikerelenségek az alapján megbomlott. Nem tudott a szervezeti élet, az összetartásban rejlő eszme, oly erőssé megérni, hogy annak áldásos hatásait a fürdősök kamatoztatni is tudják. Nem volt meg a kellő áldozatkészség és megértés, mely ma e szomorú időkben érezteti hatását. Ha bűnös mulasztást követünk el a múltban, okulnunk kell a jelenben és dolgoznunk kell a jövőért. Hogy mi a teendőnk a jövőben, azzal a legközelebbi számban fogok foglalkozni.

Décsi János, fürdős.

Jegyezzük minden hónapban legalább egy „Olthon“ részvényt, melynek ára 30 K. — Saját ügyünk érdekében áldozunk 30 K.-át az „Olthon“ részére, mely mindenkinek megtekintett tőkét jelent.

TÁRCA.

Testvérek.

Gyermekkoromban keresztatyám egyszer kivitt a szőlőjébe. Útközben, a királyhalmi tanyák között valami lényeges hiba történt a kocsi körül, kiesett az egyik kerékszög, vagy ilyesmi. Igaz, hogy az ilyen eshetőségekre mindig készen kell a jó gazdának lenni; kötelnek, kerékszögnek sohasem szabad hiányozni az ülésládából. De hát Napoleonnal is megtörtént, hogy hiányzott az egyik sarkantyúja. És főbbnyire csak akkor jut az ember eszébe, hogy ez is hiányzik, meg az is otthon maradt, mikor a sárgák már a városon kívül poroszkálnak, s öregasszony jön az úton szemközt, vagy nyúl iramlik azon keresztül, üsse meg a ragya.

Nem messze az úttól, egy vihartól félrepopozott tetejű tanyaház tarkálott felénk. Lehullott vakolatfa alól ki-ki sárgálott a vályogfal, mint koldus rongymeze alól a mezitelen test. Olyan állapotban volt, hogy a tűzbiztosító „vigéc“ is elkerülte volna. Mohos teteje is csak irtalomból volt rajta, mint részeg ember fején a kalap. Csendesség honolt körülötte, egyedül kútgémiének nyikorgása hallatszott néha és felette a magasban, mint egy sírhalom felett, hangosan trillázott a mezei pacsirta. Árnyékában egy meglett koru gatyás magyar pöfékelt nagy lelki nyugalommal és szóftanul szemlélte foglalatoskodásunkat a „hiba“ körül. Galambósz, hosszú haja válláig ért, s

Ölik egymást!

Az egyik csoport képviselte az elméleti rendszert. A fejébe vette Marx-ot és hadat üzent annak az *államrendnek*, amely a maga módja szerint mégis csak fenntartott egy államot, amely, leszámítva egy és más hibáit: kenyeret, nyugalmat biztosított úgy polgárainak, mint munkásainak. A háború a maga kegyetlen hosszúságával alkalmat adott arra, hogy a népeken mindenki kipróbálja a maga szörnyelmeszüleményeit és teóriáját. Előbujtak a Marxisták, mensevikiek, szociálforradalmárok, bolsevikiek, kommunisták és a *világmegváltók* összes fajtái. Az orosz népet, a félvilágot kitévő Oroszországot előbb beteggá tették, aztán a műtőasztalra léve, kuruzslók gyilkolják a maguk bájtaljaikkal és kotyvasztékaikkal. Az elméleti szocializmus Marx megszülte a gyakorlatban a bolsevizmust. A mérsékelték, a szociálforradalmárok, az áldozattal, a régi államrenddel — lassan akartak végezni. Azt gondolják, hogy az évtizedek sorvasztó munkája — amit ők természetesen fejlődésnek neveznek — meg fogja örölni a régi intézményeket és majd akkor, 20—50 vagy 100 év múlva magától fog — mint az érett alma a fáról — az ölüket pottyanni Marxnak boldog paradicsoma. — A Marxisták gyermeke: a bolsevizmus nem várta meg a 100 éves terhességi időt, hanem — mint a tolvajnak, mikor kínálkozik a kedvező alkalom — most vagy soha. A hatalom, a fegyver a kezébe került és nosza rajla, amit Marx feje kigondolt a világ munkásainak a számára, hogy agyonboldogítsa vele, az elméletet ráhúzták az orosz nép fejére. Ha belepusztul, akkor se törődnek vele, fő az, hogy Marx igazságai győzedelmeskedjenek.

Oroszország a médium. A szocializmus itt üli a diadal torát. Nincs elzárva a világ elől. Onnan három forrásból vannak pozitív értesüléseink.

Először a bolsevista poklokat át-szenvedő véreink, hazatért hadifoglyaink hiteles beszámolóiból nyerünk képet az offani állapotokról. Nincs város, alig van falu, ahol eleven hirmondója ne volna az orosz pokolnak.

Másodszor Gorkij, az orosz író, aki maga is főnépbiztosa volt az orosz szovjetnek, most külföldről üzenget haza, hogy az Istenért ne végezzenek ki minden

tanult embert, mert akkor sirjából soha sem fog feltámadni Oroszország. Amikor az éhínség 25—30 millió szegény muzsikot fenyeget, akkor maga a szovjet nyugat felé fordulva, egykori háborús szövetségeseihez, no meg az egész világhoz fordul *segítségért*. Az éhező millió gyermekek hangján siránkozik kenyérért, orvosszerekért. Amikor pedig az adományok megérkeznek, akkor azon röhögő vöröskatonák osztózkodnak, az éhínség vastag rendre kaszálja a bolsevizmus áldozatait.

Harmadszor szociáldemokrata expedíciók jelentései állapítják meg az orosz szörnyűségeket. Az apa jelenti, hogy bizony gyermeke rossz uton jár. Vértenger ömlik a nyomán és fekete romok jelzik daidalutját.

Most már odajutottak, hogy a III-ik moszkvai internacionálé hívei a II-ik internacionálé Marxistáit, akik ott szociálforradalmár néven vezették be a mai állapotokat — nemcsak börtönre vetik, hanem az *akasztófától* sem kimélik meg őket.

A legutóbbi akasztófaszállítmány érdekében a II-ik internacionálé hívei intervenáltak Lenin—Troczkijéknál. — Az amsterdamiak azt követelték, hogy a *szociálforradalmárok* porének tárgyalásánál, amely a moszkvai kommunista bíróság előtt folyik, a szociáldemokraták leghíresebb *vezérférfiai* tölthessék be a védői szerepet. Ez az egyezés meg is kötöttet, azonban a legfényesebb *elvtársi beszéd* se mentette meg a szociálforradalmár elvtársakat a bolsevisták köteleitől.

Ime a végeredmény. A Marxizmus megszülte a bolsevizmust. Ez most fel-falja világrahozóját. Ez az, amikor a saját bűnében pusztul el egy rendszer, amelynek követői nem a kultúreberek közül kerülnek ki, hanem az emberi fenevadakból. Ennek egyeteme a börtön, az internálótábor, katedrája az akasztófa és eme tudomány eme fán érleli meg a virágait.

Oroszország értelmiségét világgá üldözték és lemeszáróllták a szociálforradalmárok. Most őket öleli magához a bolsevik majomszeretet, amely addig szorítja magához, amíg szusz van benne, aztán nem veszélyes többé rá nézve, szépen elteszi a föld alá, vagy kidobja a mezőre a döggeszelyük lakmározására. Oroszországban most a varju a varjunak is kiássa a szemét. (K. K.)

nagyon is meglátszott rajta, hogy nem tegnap ette meg a kenyérének javát, nagyon is reá szolgált arra a nyugalomra, amelyet szemelláthatólag élvezett.

— Adjon Isten! szólította meg bizalmasan keresztatyám.

— Fogadj Isten, válaszolt az öreg a tanyai magyar ismeretes közömbösségével (mikor kaputos embert lát) és anélkül hogy felemelkedett volna a helyéről, tovább szívta csutoráját.

— Egy kis hiba van a kerék körül — folytatta keresztatyám — egy nagyocska szög, vagy ékre lenne szükségem, úgy jó szóra kölcsönképen, vagy meg is fizetném, ha . . .

— Úgy?! — mondotta az öreg felséges nyugalommal, miközben füstölő pipáját a kezébe vette, nehogy kiessen a fogai közül amíg beszél — szö-ög? . . . nem igön szokott minálunk ilyesmi kínálkozni, de azé' mognézöm, hátha . . .

Ezután feltápáskodott ülőhelyéről s befordult a hajlékába. Rövid idő múlva visszafért egy kerékszöggel.

— Próbálja mög az úr, ha jó lösz! . . . Nagyon is jó volt. Keresztatyám egy marék dohánnyal honorálta az aggastyán szivességét, akit láthatólag derültebb hangulatra vidított a csekély adomány.

— Jó színben van kigyelmed — mondotta neki midőn zacskójába rázta a dohányt — ugyan milyen idős lehet már?

— Hat, — felelt az öreg szemhunyorogva.

— Hat? — Kérdezte keresztatyám, — hogy értsem ezt bátyám?

— Csak úgy, hogy száz éves koromig, amíg magam kerestem mög a mindennapi kenyeremet, számítottam magamat embörnek. Amióta pedig kegyelömkönyvön vagyok, györöknek számítom magam, mert nem dolgozok; ennek pedig hat esztendeje.

— Még mindig nem vagyok tisztában vele. . .

— Ej, de nehezen érti mög! . . . hát úgy áll a dolog, hogy én most százhat éves vagyok, de százéves korom óta a város viseli a gondomat és én azóta számítom az esztendőket. . .

— Istenem, be szép kor! — vágott közbe keresztatyám — és mindig ilyen égeszséges volt?

— Az igazat mögvalva, még nem tudom mi a medecina, se az orvos.

— Ilyen nagy kort elérni, hisz ez egy valóságos csoda a mai világban! . . . mivel élt?

— Hja bizony sorja van ám ennek is — mondotta nagy fölénnyel és eltűnődve önönmagán, talán arról gondoikozva, hogy őt a halál szándékosan hagyta ennyi ideig a földön, mint valami érdekes könyvet, amelyet sohasem un meg az ember olvasni. — Én sohasem ölttem forró ételt, sem túlzsirosat, sem túlerőset, mint juhászos embör főbbnyire tejes dolgokkal éltem és ami legfőbb, életemben sohasem voltam részeg, utálok az italt.

— Ez a magyarázata tehát: tejjel, vajjal élni és alkoholt sohasem inni, hogy nagy kort érjünk el.

Milyen a bánásmód és a kereseti viszony a közkórházakban.

Szövetségünk több ízben tett lépéseket a főváros tanácsánál, hogy a fővárosi közkórházak alkalmazottainak fizetését rendezzék. Ha visszapillantást vetünk az elmúlt évekre, azt látjuk, hogy az alkalmazottak fizetésében több ízben történt rendezés. Azonban ezen fizetésrendezések mindannyiszor alul maradtak a létminimumot megkövetelő feltételeknél.

Szövetségünk f. évi augusztus 11-én küldöttségileg járt dr. Sipócz Jenő h. főpolgármesternél és memorandumot nyújtott át, melyben egy státus szerinti fizetésrendezést, véglegesítést, a főápolónók (intéző nővérek) hatáskörének kiterjesztését, a betegápolásnak képesítéshez kötését és sok más fontos ügynek sürgős rendezését kértük. Nem tagadhatjuk el, a fizetések tekintetében történtek javítások, azonban nem oly mértékben, mint azt szövetségünk kérte, pedig a fizetésrendezési igényeink a mai viszonyok mellett a legszerűebbek voltak.

Ha egy osztályos ápolónő, madám, vagy műtősnő havi fizetését vesszük, mert itt találjuk meg a legmagasabb fizetést, úgy a következő számokat kapjuk: havi készpénzfizetés 900 (kilencszáz) K, ha kintlakó havi 200 (kettőszáz) K lakbér. Ezen összeghez számítandó az 1921 — 22. évi költségvetésben előirányzott 200 (kettőezer) K élelmezési járandóság, végösszegben havi összifizetése 3100 (háromezeregyszáz) K-t tesz ki. Hogy ezen összegből mennyi esik egy órára, megkapjuk a tiszta képet, ha napi tizenkettő órát veszünk alapul, mely egy 30 napos hónapban 360 órai munkaidőnek felel meg, evvel elosztjuk a 3100 K-t. Egy napi keresete 103 K 34 fillér. Egy órára esik 8 K 61 fillér.*

Meg kell azonban emlékeznem arról, hogy egy segédápolónőnek, segédmunkásnak stb. alkalmazottak az órára, beleértve az élelmezést és lakást nem haladja meg a 7 K 80 fillért sem.

Van azonban a kórházi alkalmazottaknál egy csoport, a konyhaszemélyzeti csoport, amelynek a fizetése felülhaladja az általunk itt feltüntetett fizetéseket. Ezt nem azért írom, mintha azoknak a fizetése

—Én is úgy vélöm — válaszolt pipáját szipákolva az öreg.

— És van-e valakije? — kérdezte még tőle keresztatyám, akit igen érdekelt az ilyen rendkívüli esetek.

— Van még egy haszontalan bátyám, — felelte nagy flegmával, mintha a leg-egyszerűbb dologról lett volna szó.

— Ne mondja! . . . Még a bátyja is él kigyelmednek? . . . Hát az hány éves?

— Négy esztendővel öregebb mint én.

— Persze ő is úgy élt mint maga, nem ivott soha? . . .

— Nem az ördögöt! — magyarázott a vén Mathuzsálem, — számadó volt, megefte a legkövérebb húst, mint a farkas nyersen, ritka volt az a nap, hogy le nem itta magát a sárga földig, mostan is kótyagosan döglök odebent a kamrában. . .

— Isten éltesse mind a kettőjüket még sokáig! — válaszolt keresztatyám és megrázta az öreg jobbát, búcsút vett tőle.

— Tudod-e keresztifiam mi a tanulság e két testvér életmódjáról? — kérdezte tőlem keresztatyám, mikor már elhelyezkedtünk a kocsiban.

— Nem, feleltem kurtán, mivel nem is tudtam.

— Az, hogy az emberi élet fonálát nem földi tudomány fonja.

A két testvér sirban fekszik már azóta, sirban az én keresztatyám, oda jutok én is nemsokára. *Dinyér István.*

fulhaladta volna a megengedett határokat, csak az a jellemző a dologban, hogy a konyhai személyzet munkáját föbbre értékelik, mint a betegápolással járó munkát.

Ha ezen alacsony fizetésekhez még az ápolónókkal szemben tanúsított bánásmódot és a havi kétfőezer korona előirányzott élelmiváltságból előállított élelmezést vesszük, nem is csodálkozhatunk azon, hogy a főváros közkórházaiban állandó az ápolónóhiány és az elégedetlenség.

Szabó Sándor dr. tisztí főorvos a legutóbb is nyilatkozott a közkórházak ápolónói karának a megbízhatatlanságáról, azonban az igazi okokra sohasem tér rá. Nem tartjuk igazságos dolognak, hogy csak egyoldalulag ítélnék el hibákat. A bajokat megszüntetni, azokat kiküszöbölni olyan rendszerrel, mint amilyen a legtöbb kórházban akarják, nem lehet.

Hogy miként bánnak az ápolónókkal a közkórházakban, jellemzésül írunk le néhány esetet, hogy *dr. Szabó Sándor* tisztí főorvos ur és a közkórházak igazgató főorvosai, ha nem tudnának ezekről, ez uton szerezzenek tudomást és e téren is tegyenek lépéseket, hogy az mielőbb megszűnjék.

A *Dologkórházba* bejár Bittner orvostanhallgató, ki az ápolónókkal a leg-gorombábban viselkedik. Az ápolónókat így szólítja meg: „maga ápolónő, vegye tudomásul, hogy az ápolónőnek az orvos kérdésre nincs más szava, mint *igen*, vagy *nem*. Ha másképen felel, *ki lesz rugva, ki lesz dobva*“ Akadt önértetes ápolónő, ki ujjonnan lépett be a kórház szolgálatába, és a leltár átvétele alkalmával ezen szivélyes fogadásra megfordult és a leendő „doktor urat“ magára hagyta. Ugy érezzük, hogy az ápolónő nem követett el vétséget, amidőn ily módon vett elégtételt magának.

A *Zita-kórházban* Kreskó Mária intéző nővér üldözi el a két és öt év óta ott szolgálatot teljesítő ápolónókat. Legutóbb Winkler Gézáne ápolónőt, ki másfél éve és Urbán Irén ápolónőt, ki két és fél év óta volt a kórházban alkalmazva, csak azért, mert a szabad idejükben, a kórház által előírt időn túl kimaradtak. Az az ápolónő, ki napi tizenkét órai szolgálatot teljesít és a munkahelyén kifogástalanul végzi el a munkáját — mert a kórházban eltöltött szolgálati ideje azt bizonyítja — szabadidejének felhasználásában is korlátozva van. Bizonyoságot szereztünk arról, hogy Winklerné a gyermekénél tartózkodott, Urbán Irén pedig az édesanyját és nővérét látogatta meg. A kórházba azért nem tértek vissza, mert aznap este a szakadó eső korlátozta őket. Szomorú az esetben az, hogy Urbán Irén ápolónőre a kórházból való elbocsátása oly érzékenyen hatott, hogy öngyilkossági kísérletet követett el és a kórházban kezelés alatt áll. Még sok ehhez hasonló elbocsátásokról írhatnánk, azonban reméljük, hogy ezek is elég indokoltá teszik a sürgős intézkedések folyamataiba helyezését. Kérjük az intéző köröktől a személyes szabadság ily fajta korlátozásának megszüntetését. Szükségesnek tartjuk a kórházakban a szigorú fegyelmet fenntartását, azonban vannak más rendszabályok. Ha vannak megbízhatatlan alkalmazottak — amit mi sem vonunk kétségbe — ismételtlen kérjük, hogy az általunk legutóbb is benyújtott memorandumunknak azon pontját, mely az ápolónói karnak 1914. évre visszamenő revízióját sürgeti, érvényesítsék. Aki nem e pályára való *ellávolítandó, megszüntetendő a cselédelhelyező intézetekből és az utcáról jelenikezők felvétele. Szigorú megvizsgálását kívánjuk az erkölcsi megbízhatóságának, ráteremtésének, kellő intelligenciának és megszüntetését követeljük a protekciónak.* Azok részére, kik ezen intézkedés foganatosítása után megmaradnak, mint *ápolónóknak az őket meg-*

illető tiszteletet és bánásmódot, valamint a megélhetést legalába is oly módon óhajljuk biztosítani, mint az az állami intézeteknél van.

Ha ez megtörténik, nem lesz szüksége *dr. Szabó* tisztí főorvos urnak állandó nyilatkozatokat a lapokban közzétenni, sőt még rendi ápolónókról sem kellene annyit írni, mert volna és van ma is annyi *világi ápolónók, kik hivatásukat becsületesen és lelkiismeretesen be-
töltik.*

A hágai nemzetközi döntőbiróság a keresztény szakszervezeteknek adott igazat.

A hágai nemzetközi döntőbiróság most foglalkozott a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal megkeresése folytán Serrarens József, a Keresztényszocialista Munkásinternacionále központi főtítkárának ügyével. A Nemzetközi Munkaügyi hivatalba ugyanis szervezeti szabályok értelmében *minden állam négy kiküldötöt delegálhat*, akik közül *kettőt* az illető állam kormánya, *egyét* a munkaadó és *egyét* a munkások jelölhetnek ki. A szervezeti szabályok értelmében *a számottevő munkaadó és munkásszervezetekkel való megegyezés alapján küldhetik ki a kormányok a munkások és munkaadók egy-egy megbízottját.*

Az 1921 őszen Genfben tartott 2-ik nemzetközi munkaügyi kongresszuson nézeteltérés támadt a hollandi kiküldötteket illetőleg. A vörös kiküldöttek hatalmi kérdést csináltak az ő jelenlétéből és nem akartak együtt tárgyalni vele. Hollandia ugyanis munkáskiküldötteként Serrarens Józsefet delegálta a kongresszusra azon az alapon, hogy *a szövetkezett katolikus és keresztény munkás szakszervezeteknek együttvéve több tagjuk van Hollandiában, mint a szociáldemokrata szakszervezeteknek.* A kérdést a genfi kongresszus a hágai nemzetközi döntőbiróság elé utalta. Itt meghallgatták a különböző jogi szakemberek és szakszervezeti vezetők véleményét és ezek most a következő döntést hozták: *„Amennyiben valamely állam kormánya a számba veendő szakszervezetek mindegyikével nem tud megállapodásra jutni ugy annak a jelöltnek kinevezésére jogosult, akit megegyezésszerűleg ezek a szervezetek javasoltak, melyek együttvéve a szervezett munkások legnagyobb számát magukba foglalják, még akkor is, hogyha egy csoport a megegyezésen kívül marad, amely csoport több tagot számlál mint az, mint bármely szervezet a szövetség egyes tagjai közül.“*

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal ezért elhatározta, hogy hivatalos folyóirata a „*Szociális Közlemények*“ből külön számot ad ki, melyet tisztán ennek a kérdésnek szentel. A hágai döntőbiróság ezen határozata tehát *teljes elégtétellel végződött a keresztényszocialista munkásság nemzetközi szervezetére vonatkozólag is.* Igazolta azt, hogy a hollandi katolikus és keresztény szakszervezeteknek jogukban állott együttes szövetkezés alapján *Serrarens* Józsefet a genfi munkaügyi kongresszusra delegálni, habár külön a katolikus és külön a protestáns szakszervezeteknek nincs is több tagjuk, minf a holland szociáldemokrata szervezeteknek. *Azonban mivel együttvéve több tagjuk van mint a vörösöknek, a jövőben is joggal küldhetik ki Serrarens-t a nemzetközi munkaügyi kongresszusra.* *Serrarens* kiküldetése ugyanis annyival is fontosabb, mivel ő egyben a *Keresztény Munkásinternacionále* központi főtítkára is.

„*Offhon*“-részvényt jegyeztek a következők: Horváth Jánosné (33) 900 kor., Vilkovics János és neje (30) 900 kor., Füst Gizella és Szunyogh Szeréna (10–10) 300–300 kor., Herl Róza (7) 210 kor., Hámosor Istvánné (6) 180 kor., Szabó Ilonka (5) 150 kor., Erdei Irén (4) 120 kor., Tóth Paula és Sütő Margit (3–3) 90–90 kor., Tabakovics Gézáne és Buschenreiter Teréz (2–2) 60–60 kor., Imre Jánosné (1) 30 kor. — A jegyzések tovább folynak. — *Dr. Czukor István* 200 kor.-t adományozott az „*Offhon* alap javára. Az orvos urnak ezután mondunk hálás köszönetet az adományért.

